

Vzgojna načela

Prof. Hamburger je zbral vzgojna načela, katere je v dolgoletnih izidih spoznal za jedro vsake vzgoje. Izrišamo jih našim vzgojiteljem v premislek in uporabo.

Vsem tistim, ki jim je res kaj do vzgoje, nemški pedagog najprej nujno nasvetuje staro, preizkušeno sredstvo: nekaj mesecev zapovrstjo, večer za večerom, prebrati naslednja pravila in si vsakokrat resno izprašati vst, v čem in kdaj smo grešili proti njim. Misli pa s tem povsem resno, ker pravi:

Vzgoja otroka je namreč samo-vzgoja. Ni sicer vselej lahka in prijetna, a prinaša tako lepe sadove in, v tolikšni meri osrečuje in lajša življenje, da nihče ne bo kasneje obžaloval resnega stremjenja.

»Ljubezni, razumevanje, nepopustljivost, obvladovanje samega sebe so pogoji dobre vzgoje. Vzgojaj naravno!

Daj otroku doživeti: veselja, pa tudi razočaranja; a vselej mora, mali razumeti, zakaj naj bo prav tako in ne drugače, če hočeš, da bo izkušnja ugodno vplivala na njegovo srce in dušo.

Ne obljublaj ničesar in ne preti, če ne misliš obljube in pretnje tudi izpolniti. Ne govori dosti, marveč stori! Kažen, tudi občutna, lahko pomaga, in otrok sam jo občuti kot pomoč.

Ravnaj tako, da te bo tvoj mali

z veseljem slušal. Ko ima poldrugo leto, mora se vsa prepovedana opuščati, s 5.—6. letom pa vršiti zopovedi.

Nagonska dejanja (jed, spanje, gibanje, družabne igre) naj se vrste brez motenj. Ne sili le jedi in spanju, oboje je odveč; lučen in zaspan otrok bo sam od sebe jedel in spal.

Varuj se neprestanega vtilkanja v njegovo početje. Ne moti mu nagonskega gibanja in igre.

Daj svojemu otroku družbo. Prijetne in neprijetne izkušnje, ki jih doživi med tovariši, ga najpoprej nauče obvladovanja samega sebe.

Največje in najbolj usodne vzgojne napake so: popustljivost, večno godrnjanje, grožnje, preprič in nestrpnost, s katero skušaš otroka odpraviti, kadar te nadleguje z vprašanji.

Otroci naj bi doraščali v mirnem okolju dobrih ljudi; zakaj navsezadnje so vendarle zgledi, ki vlečejo in bistveno pomagajo pri vzgoji. Preveč govorjenja je vselej škoda. To velja tudi, kadar gre za neželjene razvade: postavimo, da tvoj mali sesa palec ali moči posteljico, zalitni eno oko pa še drugo napol, boljše bo tako, oboje bo hitreje in lažje samo od sebe izginilo, brez tvojega »pomaganja«. Često so prav vzgojne napake krive, da se slabotnim, ki nevrozom nagnjenim otrocišem tako bolezen tudi razvije. V zdravem, naravnem okolju, zlasti med bratei in sestricami, kjer otrok sam doživlja izkušnje in se iz njih uči, dorašča zdrav rod krepkih živcev.

pira in pušča špranjo. Na teh mestih nanesite v ustrezni debelini malo vate ali klobučevine in nič več ne bo pihalo pri špranjah.

Kako pritrjujemo noževno rezilo v ročaj. Napravimo mešanico: 450 g smole, 140 g žveplovega cveta in 410 g peska. Zadržite luknjo v ročaju s to mešanico, vstaknite vanjo podolžek rezila, ki ste ga prej morali segreva. Pustite toliko časa pri miru, dokler se popolnoma ne ohladi.

Kako zaščitimo železi v strop. Okoli železa naredimo iz papirja kolec s koničastim delom navzdol. Pri zabijanju se zid krči in omet bo odpadel v ta točko. Po končani delu nama ne bo treba pomakati, ker bomo imeli vse smeti v tulcu.

Ko je sprejem in prevlek odstraniti z drške sile, tako da se pustite nekaj časa učinkovati in nato šele odrtati.

Umanjaj robove na nmitalnih izmetih. Če jih amilete z vlažno krpo, na katero ste potresli malo kuhinjske soli, izbledijo in do suhega obrišete.

Trije zabavni bratje

PO ČRŠKI PRIPRAVEDKI PIREDEL HOTIMIR V. GORAZD

Vojko si je sam t glave dolado in jo sploščeval s kladivom. Selo tedaj je lahko od blizu gledal prelepe krajčine, in videl je, kako tam plešavčiči sije z njegove lepote okras. Nekoč mu je bil všeč, da je bil tako lep in tako popoln, da se ni hotel nikoli razločiti od tega sveta. A ko je začel se odločati, da se loči od tega sveta, je bil že v tem svetu. Tedaj mu je Sinja povedala svoje žalostne zgodbe in mu razložila, da je ona obljubil enemu, ki bi jo rešil, njeno roko in pol kraljevstva. Odklenka se je Vojka in ga povabila, naj gre z njo v Črnočrno, kjer bo očeta kralja zaprosil za njeno roko.

Nepopisno je bil Vojko zavzet nad takimi srečji, ali domisliti se je svoje poslanstva. Povedal je Sinji, da ga vede znohljaba, katero more izpolniti. Selo ko bude pretekla tri leta, se bo oglasil pri njej in njem. S tem in s tem srcem se je Sinja poslovila od Vojka in mu kot znak vdanosti izročila svoje biserno ogrlico. Težko je bilo Vojku, ko je Sinja odšla, vendar častna beseda je častna beseda. Odklenal je še brž kren z majevim glavam jezike in jih spravil v torbo. Nato je poklical svoje tri pse in odšel dalje v črni svet.

Ali je revmatizem ozdravljiv?

Celo zobovje igra vajo vlogo pri tej bolezni

V javnem zdravstvu posvečamo dandanes revmatičnim obolenjem več pozornosti, kakor smo je prej celo nekdanji največji sovražniki človeškega zdravja, tuberkulozi. Povod za to proučevanje so dale statistike o revmatičnih obolenjih, ki so dokazale, da izdajajo zavarovalnice za primere bolezni in druge take socialno-zdravstvene ustanove več za bolnike, ki obole za revmo, kakor za take, ki obole za tuberkulozo. To dejstvo je seveda tudi v zvezi s posebno lastnostjo revme, ki napadenega človeka sorazmerno naglo prisili do opustitve opravljanja rednega dela, ne da bi se pri tem bolnikovo življenje zaradi revme bistveno skrajšalo.

Ravnajoč se po dobrem zdravniškem načelu, da je preprečevanje obolenj važnejše od zdravljenja, objavljamo danes v prevodu članek dr. Scholza, katerega je bil napisal v reviji »Umschau« in ki govori v njem o prvih pojavih obolenja za revmo in potrebi paznje na te pojave.

Bolezen je, kakor znano, splošno obolenje in se pojavlja v menjajočih se, največje od vremena vplivanih bolečinah, ki morejo pa znatno oslбити srce, kakor tudi spremeniti tkivo do trajnih sprememb in ohrnitev členkov. Vzroki bolezni so čisto, ne glede na možnost podedovane dovzetnosti, prehladne bolezni in kronična, skrita infekcijska ognjišča, pa tudi motnje v menjavi snovi. Ohlajitve telesa zaradi vremenskih vplivov navadno niso zato varok, ampak samo povod za pojavitev bolezni.

Zato poskušamo dandanes pri zdravljenju revme odstraniti najprej morebitna kronična infekcijska ognjišča, kakor na primer v mandeljnih v grlu in na konicah umetno zamorjenih

zobnih živcev, od katerih se strupene snovi, ki ne morejo najti naravnega izhoda, izvirajo v obtek krvi in povzročajo obolenje. To se torej pravi, da je treba najprej ozdraviti zobovje in da mora dobiti zobozdravnik pri bolnikih, obolenih za revmo, prednost pred specialistom za revmo samo. Stalno nadziranje zobovja in skrbno zdravljenje akutnih vnetij mandeljnov je torej pri onih ljudeh, ki so podvrženi nevarnosti revme, nujno potrebno.

Pri ohlajitvah in premočitvah je počasno odvajanje toplote telesu za revmatika dosti nevarnejše kakor pa kratek in hud mraz. V takih primerih pomaga čisto že menjava poklica ali službe, kakor koristi sploh vsaka izprememba podnebja v visokogorsko, pušavsko itd. Potem je treba tudi pri vseh revmatikih zmanjšano dejavnost kože znova povečati, kar je mogoče doseči s kopelmi v savni in sploh z menjajočo se toploto, z uporabo tople in nato spet za kratek učinek mrzle kopeli. Mrzla voda sama po sebi ni škodljiva, tudi ne pri plavanju, če njen vpliv ne traja predolgo in če poskrbimo s krepkim gibanjem in nato še frotiranjem za to, da je naša koža zadosti prepojena s krvjo. Telovadba je velike koristi, prav tako tudi kratko sončenje, a predolgo »cvrtje« na soncu utegne postati celo povod za nov izbruh bolezni.

Vprašanje prehrane se pri revmatikih navadno precej precej. V težkih primerih se seveda potreba tudi vnetja preprečujoči farmaceutični preparati.

V Nemčiji mislijo zatiranje in preprečevanje revme organizirati prav tako načrtno, kakor je to že poskrbljeno glede tuberkuloze.

iz zadrege, je izjavil, da šele kratek čas opravlja la posel, pa je takoj dol, kvihaao »dobrih nasvetov, kako se najlaže znebi svojega blaga.

Ke so vsi trije trgovci sedeli nekoga večera dobre volje pri kazenru vina, je eden razsrdil smeha posmi. »Kaj pa, bi bi se bil rad postavil s svoje nepoštenosti?« je dejal, da bo opozoril slavne francoske igralce, najprej Coquelina, »dobre puzke,« je odgovoril drugo, »vsega bi bil, da si šele pravega Coquelina.« »Ze je Coquelina poslušal poredile svoje igre in obilno igrali in igrali. Nazadnje pa se je sam odločil, da prispeva k zabavi, izloč: »Tudi jaz bom poskušal, vam pa, da boste zadovoljni. Stopi na v naglo priročno osvojeno in se začne: »Toda čemu, lihe se ne smije. Ke so pa vrata na svoj sedel, mu eden izmed tovarišev zapuše prikrepa: »Ali vam smem svetovati kot prijatelj? Klad polak ste že in radi bi upeli, a v domu ne poskušajte več opazovati slavnih igralce. Na ste so vsi tako potrudili, prav mi praznava; toda izrak Coquelina — ne, tega ne zadržite.

Tajna pisava

Nedavno sembral netje, da je neki zdravnik tako dolgo preučeval človeške obrate, dokler so mu ni posredilo uglednih raziskovalcev, in izmere njegovih prstov na obrazu. Po njegovem namenuje gube okoli kotičkov oč, zaradi hubeznosti razcepanj in ljuboznostnih vnanjov, zaradi čelji ust se pojavajo zaradi gubeznih skrb, ob obeh straneh nosa pa zapuše svoje sloveve oznaki boji, bolečine in nevarnosti.

Na vam, ali ima omenjeni zdravnik v svoji krutvah prav ali ne in ali je res mogoče in obraznih gub razpoznati, kaj ti hitergifi na naših obrazih prikrivajo — tako, o čemer nam nemo pripovedujejo, je na vendar vselej le roman našega življenja.

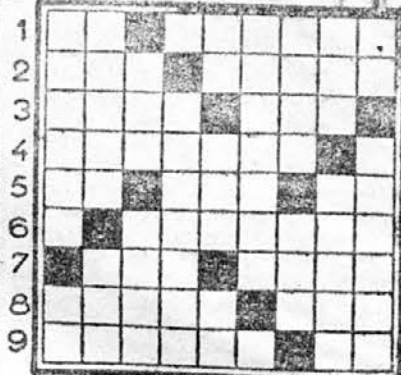
Prav nič ni več, ali je občinskega »nevarnika« poveljeval pravilna ali ni, da zapljuje naše nesrečne ljubozneziere poglavlja našega ljuboznega romana prav okoli oč, da nam vnanje gubeznih skrb, svoje kvake vedno le okoli ust in da nardaja naše očale življenjske berbe, bolečine in nevarnosti, svoje brezde nevarnosti, naše na obeh straneh našega nosa; ni varno, ali je to tako ali ni tako, da pa vkleše guba v naše obrate življenja, za mnostvi in neumljenji kiplar, je res tudi brez vseh bolečih zaklekov. Čemu naj bi skušali le razjasniti, čemu naj bi sestavljali zemljevid labirinta svojih življenjskih poti po lastnem drskem tisku, ki ga vrezuje čas v naš obraz? Čemu bi vnašali v naš svetom lito osamljenosti, o katerih poročalo naše gube itak same dovolj izdajalske?

Ke so rodimo, sta naš obraz in naša duša tako kakor neposredni list papirja, na katerem zapuše vsake leto, morda tudi solch vraka ura svoje sledove. Ta pisava se prilega z ne-skončno drobnimi, nevidnimi potezami, in šele s časom se pogladi, polame oglatijo in raztrgajo kakor pisava jedrne bežeče roke.

Dnevnik je naš obraz, dnevik našega življenja, in mi vemo natančno, kaj in o čem slikarna črta po naša. Za to tajno pisavo ni potreben noben ključ, ne za nas ne za druge ljudi.

Križanka šte. 3

1 2 3 4 5 6 7 8 9

POMEN BESED

Vodoravno: 1. Cerkvena kratka. Član hotelskega osebja. — 2. Predplačilo. Stara Ljubljana. — 3. Planeta. Množinski števnik. — 4. Del Carigrada. — 5. Dve črki iz besede »kolač«. Japonski otok. Nota. — 6. Cerkveno nepriznan dogodek iz svetega pisma. — 7. Pesem. Član izumrlega naroda. — 8. Obrežje. Žensko ime. — 9. Osamljenost. Dve črki iz besede »barone«.

Navpično: 1. Svetopisemski velikan. Del kolesa. — 2. Ptica. Števnik. — 3. Pri Novi Gvineji. Moško ime. — 4. Del noge. — 5. Kvartaški izraz. Veznik. Dve črki iz besede »pastora«. — 6. Celina. — 7. Moško ime. Tri črke iz besede »urovinac«. — 8. Žensko ime, Rastlina. — 9. Egiptovski bog. Začimba.

Rešitev križanke šte. 7

Vodoravno: 1. Samarijan. — 2. ali; Uri. — 3. zobar. — 4. Avar; raki. — 5. kap. — 6. grba; amen. — 7. anoda. — 8. bik; ton. — 9. izumitelj.

Navpično: 1. Sava; Gobi. — 2. al; vir; iz. — 3. miza; Baku. — 4. orkan. — 5. Rab; oči. — 6. Arpad. — 7. aura; Mate. — 8. ar; kje; ol. — 9. niti; nanj.

Srečanje

Nadaljevanje z 2. stran

»Zdi se mi, da sem res bil v pravljini daleč,« je dejal Olaf in se z reko pogledal po visokem čglu.

Marietta pa v svoji zadregi ni vedela, kaj naj reče, zato je povedala resnico: »Hvala ti, Guido! Gospod Alsen želi, da ga seznaniš z materjo.«

Guido je pogledal Alsen. Ta je mirno vzdrljal njegov pogled.

»Ali ste postali radovedni na syojo lepe rojakinje?« ga je vprašal Guido čez trenutek molka.

»Rojkinjo?« Alafov pogled je strmel na Guidove ustne.

»Ali niste vedeli?« Gospod Riccardo si je bil pripeljal prekrasno gospo Karino s seвера.

Vos dan, vse noč in potem se en dan ni bilo Olafa Alsen nikjer mogče najti. Ke se je pa drugača dne zvečer vrnil v svoj hotel, je bil tak, kakor da je prečivil vsa tisti čas v prosti naravi. Pogrniti se je v spanje, iz katerega se je prebudil šele po sedemnajstih urah. Potem je mogel spet misliti jasno. Pograbil je svoje kovčke in naročil, naj mu jih spravijo na ladjo, ki bo ponoči odplula. Tedaj se mu spomnil, da ga je pravkar poklicala po telefonu neka dama. Gospod Alsen naj se zgasi ob sedmih zvečer v Ubaldejevi vili.

Kljub večeru so bila vsa zmanja okna vilo še odprta. V vrhu ni bilo nikogar. Olaf je poglavljal ključavnice, zato si je sam odprl vrata. Stopal je po debelih preprogah toda Marietta je kljub temu zadržala njegovo korake in ga po njih spomnila. Pritekla mu je napretil. »Povedala sem vas jaz. Hotela sem, da se prav tu prvič spet srečata po dvajsetih letih.«

Bi je Marietta glas, toda Olaf je videl, da se se njena usta skremžila v železno smehljanje.

Olaf se je okrenil. »Kari.« Kakor alih je spregevoril njeno ime in na njegovem obrazu se je pojavil odsev neizkrijivega, prišernega, srečnega veselja, a prav tak odsev se je odražal tudi z obraza svetilolase gospe, ki je stala v popotno obleko oblečeno sredi sebe.

Tak je torej, če ljubi, si je dejala Marietta. Zdele se ji je, da poteka čela večnost, kar je stala tam sama, medtem ko je Alsen skril svoj obraz v Karinino roko. In nad njegovo sklonjeno glavo so se srečali materini hčerini pogledi v prijateljskem razumevanju. Tako podobni si nista bili mati in hči še nikoli.

Varčujite z vodo in elektriko

»KRALJICA PRON« večji model kupim. Sem tudi zainteresiran za večje kupače. Poudarje »Kraljica« od »Priloge« dodatka pod »Pole«. PLATA ZA KETD in starije, tudi rabljeno v starem stanju kupim. Poudarje na »Kraljica« »Priloge« dodatka pod »Pole« in »Kraljica«.

IZDAJATELJI: K. Bratuša. — Urednik: Hugo Kern. — Za tiskarno Markur O. Mihalek.